

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 306/2024-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetího (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa #APAGE SATANAS, občianske združenie, Sládkovičova 1222/73, Kysucké Nové Mesto, IČO 51 428 148, proti nešpecifikovanému postupu SMER – sociálna demokracia, Súmračná 3263/25, Bratislava, IČO 31 801 242, a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Co/1/2022 z 26. októbra 2023 a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 3 ústavy nešpecifikovaným postupom politickej strany SMER – sociálna demokracia, Súmračná 3263/25, Bratislava, IČO 31 801 242, a svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 3 ústavy a základného práva na zákonného sudcu podľa 48 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6Co/1/2022 z 26. októbra 2023 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal. Navrhuje, aby ústavný súd bezodkladne zakázal obom porušovateľom pokračovať v porušovaní a ohrozovaní namietaných práv sťažovateľa a porušovateľovi 1 navrhuje zakázať aj vykonávanie konkrétnych činností bližšie popísaných v petite ústavnej sťažnosti. Tiež navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11C/2/2021-287 z 24. marca 2022 a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Podaním doručeným ústavnému súdu 8. februára 2024 sťažovateľ

požiadal o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 11C/2/2021, proti porušovateľovi 1 ako žalovanému domáhal, aby súd určil, že v relevantnom období konkrétne v žalobe popísané činnosti žalovaného boli a sú nekalými praktikami v neprospech spotrebiteľov, a navrhovaným výrokom II sa sťažovateľ domáhal, aby súd právoplatnosťou svojho rozhodnutia *pro futuro* zakázal žalovanému subjektu používať tieto nekalé praktiky. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 11C/2/2021 z 24. marca 2022 žalobu zamietol a priznal žalovanému proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd ako odvolací súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil (I), návrh sťažovateľa na prerušenie konania a na predloženie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov na ústavnom súde zamietol (II), návrh sťažovateľa na prerušenie konania a na predloženie návrhu na začatie konania o prejudiciálnych otázkach na Súdnom dvore Európskej únie zamietol (III) a uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) K porušeniu základného práva na zákonného sudcu došlo odignorovaním námietok zaujatosti, porušením čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie z dôvodu nepredloženia (prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, pozn.) a nezodpovedania kľúčových námietok a otázok sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu, čím najvyšší súd v priamom rozpore s ustálenou judikatúrou nedôvodne, nepreskúmateľne a svojvoľne zamietol riadne podané návrhy na prerušenie konania. Z tohto dôvodu sťažovateľ namieta porušenia princípu zákazu odmietnutia spravodlivosti II. a III. výrokom napadnutého rozsudku.

b) K porušeniu práva na spravodlivý súdny proces došlo v dôsledku vydania nesprávnych a nepreskúmateľných napadnutých rozhodnutí, nezisťovaním skutkového stavu, odignorovaním návrhov na výsluch svedkov, nevypočutím „*ÚŠP GP SR a konkurencie žalovanej v priamom rozpore s právom na spravodlivosť*“.

c) Konajúce sudy nedostatočne odpovedali na žalobné a najmä odvolacie námietky sťažovateľa, protiústavne a vecne nesprávne rozhodli, keď nesprávne a nepreskúmateľne právne posúdili pojem „obchodník“, otázku legitímácie žalovanej, charakter stanov, služieb žalovanej a trestných konaní vedených proti členom žalovanej a jej spriaznených osôb, právoplatne odsúdeným za rôzne trestné činnosti v rézii žalovanej. Podľa sťažovateľa mali sudy žalovanej priznať pasívnu legitimáciu a jej právnym úkonom spotrebiteľský charakter, a tým, že tak neurobili, *de facto* prikryli činnosť žalovanej a jej členov, aby mohla páchať ďalej nezákonné aktivity a porušovať práva spotrebiteľov a ostatných súťažiteľov v rámci vnútroštátnej a európskej hospodárskej súťaže.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu označeného práva nešpecifikovaným postupom politickej strany SMER – sociálna demokracia:

4. Ústavný súd v úvode posúdenia uvádza, že podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa § 122 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody. Podľa § 125 zákona o ústavnom súde účastníkmi konania sú sťažovateľ a orgán verejnej moci, proti ktorému ústavná sťažnosť smeruje.

6. Uvedené ustanovenia zákona o ústavnom súde určujú okruh zásahov, proti ktorým možno namietat porušenie základných práv, a okruh subjektov, proti ktorým možno ústavnú sťažnosť podať. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je možné domáhať sa ochrany základných práv a slobôd proti takému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu orgánu, ktorý má atribúty verejnej moci a ktorým je daný orgán spôsobilý autoritatívne zasiahnuť do právnej sféry sťažovateľa. Pasívne legitimovaným subjektom v konaní o ústavnej sťažnosti je tak akýkoľvek orgán verejnej moci aplikujúci právo z pozície výkonu svojich právomocí a kompetencií (tzv. vrchnostenské postavenie).

7. Sťažovateľ zastáva názor, že v petite ústavnej sťažnosti bližšie nešpecifikovanom postupe politickej strany SMER – sociálna demokracia došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 3 ústavy. Za porušiteľa svojich práv označil politickú stranu, ktorej pôsobenie upravuje zákon č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je strana právnickou osobou, v ktorej majú právo sa združovať občania (§ 4).

8. Zohľadňujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že aj keď prirodzenou snahou každej politickej strany či hnutia je podieľať sa na verejnej moci, politickú stranu SMER – sociálna demokracia nemožno považovať za orgán majúci atribúty verejnej moci, ktorý by bol spôsobilý autoritatívne zasiahnuť do individuálnych práv jednotlivcov.

9. Navyše, ústavná sťažnosť v tejto časti neobsahuje náležitosti podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže z petitu ústavnej sťažnosti nevyplýva, proti akému zásahu je ústavná sťažnosť podaná. Nie je zrejmý rozsah ústavnej sťažnosti, keď nie je zrejmé (i) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva [§ 123 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde] a (ii) konkrétne skutkové dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv [§ 123 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde]. Sťažovateľ síce namieta rôzne aktivity politickej strany, no bez toho, aby bolo

možné dospieť k záveru o tom, ktorý konkrétny postup mal viesť k porušeniu jeho základného práva.

10. V tomto smere by nebola opodstatnená ani výzva na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti adresovaná sťažovateľovi v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže skutočnosť, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti označil ako porušovateľa jeho základného práva [§ 123 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde] subjekt, ktorý nie je orgánom verejnej moci, viedla ústavný súd k aplikácii § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde a odmietnutiu ústavnej sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 3 ústavy a základného práva podľa 48 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu:

11. V prvom rade je z pohľadu ústavného súdu potrebné vysporiadať sa s procesnou situáciou spočívajúcou v súbežnom podaní dovolania a ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti sám uvádza, že tento stav vyvolal. Z textu podaného dovolania vyplýva, že jeho prípustnosť je založená na § 420 písm. c), e) a f) a § 421 ods. 1 a) a b) Civilného sporového poriadku, pričom dovolanie sa argumentačne zhoduje s podanou ústavnou sťažnosťou.

12. Súbežné podanie dovolania a ústavnej sťažnosti nie je žiaducim javom už len z toho dôvodu, že rovnaké rozhodnutie má byť v rovnakom čase preskúmané dvoma rozdielnymi orgánmi, čo by mohlo v konečnom dôsledku viesť k odlišným rozhodnutiam o tej istej otázke, čo nie je v súlade s princípom právnej istoty (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský, Zvolská proti Českej republike z 12. 11. 2002, č. sťažnosti 46129/99, bod 53). Uvedený postup navyše koliduje aj s princípom subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd. Táto právomoc je daná, len pokiaľ im ochranu neposkytujú iné súdne orgány Slovenskej republiky prostredníctvom účinného a dostupného právneho prostriedku ochrany (čl. 127 ods. 1 ústavy).

13. V prejednávanej veci bude najvyšší súd v dovolacom konaní tým orgánom právnej ochrany základných práv a slobôd, ktorý bude oprávnený posúdiť námietky zásahov do práv sťažovateľa odvolacím súdom, a to na základe uplatneného mimoriadneho opravného prostriedku.

14. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale primárne všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

15. Je potrebné osobitne zdôrazniť, že za súčasnej právnej úpravy sťažovateľa nie sú vystavení riziku odmietnutia ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu pre jej oneskorenosť, ak proti nemu podajú vecne neúspešné dovolanie. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (IV. ÚS 82/2020, I. ÚS 96/2022).

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

16. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014, I. ÚS 495/2023). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhoviecie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhoviel (bod 2 výroku uznesenia).

17. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2024

Peter Molnár
predseda senátu